

Warszawa, dnia 14-01-2016 r.

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję z dnia 5 października 2015 r. w sprawie zniesienia obowiązku uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla niektórych przedsięwzięć polegających na kruszeniu odpadów budowlano-rozbiórkowych w kruszarce mobilnej, poniżej przedstawiam opinię resortu w przedmiotowej sprawie.

Wymóg zawarty w art. 42 ust. 4 *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21, z późn. zm.)* stanowi, że do wniosków o wydanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów, dołącza się decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.)*, o ile jest wymagana. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, według art. 71 ustawy określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Kategoryzacji wskazanych przedsięwzięć dokonano w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397, z późn. zm.)*. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zaliczono m.in. następujące rodzaje przedsięwzięć: instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w tym składowiska odpadów niebezpiecznych oraz miejsca retencji powierzchniowej odpadów niebezpiecznych (§ 2 ust. 1 pkt 41) oraz instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznego przekształcania odpadów, krakingu

odpadów, fizykochemicznej obróbki odpadów (proces D9 unieszkodliwiania odpadów w rozumieniu w/w ustawy o odpadach) o wydajności nie mniejszej niż 100 ton dziennie, z wyłączeniem instalacji spalających odpady będące biomasą w rozumieniu przepisów o standardach emisyjnych z instalacji (§ 2 ust. 1 pkt 46). Natomiast zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 80 *rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zaliczono: instalacje związane z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.)* o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacji składowisk odpadów.

Przywołane akty prawne nie definiują pojęcia "instalacji", wobec czego należy odnieść się do definicji zawartej w przepisach *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232, z późn. zm.)* - dalej ustawa Poś. Zgodnie z art. 3 pkt 6 ustawy Poś instalacjami są: a) stacjonarne urządzenie techniczne, b) zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot i położonych na terenie jednego zakładu, c) budowle niebędące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami - których eksploatacja może spowodować emisję. Instalacjami, w przedstawionym znaczeniu, będą zatem tylko te urządzenia techniczne, które cechuje stacjonarność. Trzeba też zauważyć, że ustawa Poś (art. 3 pkt 42) wyodrębnia pojęcie "urządzenia", do których zalicza niestacjonarne urządzenia techniczne, w tym środki transportu. Cechą rozgraniczającą używane pojęcia "instalacji" i "urządzenia" jest zatem ich stacjonarność lub jej brak.

Wyjaśnienia w tym kontekście wymaga zatem wyrażenie "stacjonarny". W języku potocznym stacjonarny to znajdujący się gdzieś na stałe, niezmienny miejsca pobytu lub swego położenia (Słownik Języka Polskiego, PWN, www.sjp.pwn.pl). Prawna i prawnicza interpretacja tego wyrażenia musi przy tym uwzględniać kontekst i cel przedmiotowych regulacji. W ocenie organu oznacza to, że jeśli określony rodzaj urządzeń technicznych został wprost uznany przez prawodawcę za przedsięwzięcie ze swej istoty znacząco oddziaływujące na środowisko, to jego rodzajowe (gatunkowe) określenie, w tym cecha „stacjonarności”, muszą być interpretowane w taki sposób, aby w granicach prawa możliwe było osiągnięcie normatywnie zamierzonych celów - zapobieganie przekształceniu się stacjonarnej emisji (art. 3 pkt 4 ustawy - Prawo ochrony środowiska) w stacjonarne zanieczyszczenie (art. 3 pkt 49 ustawy - Prawo ochrony środowiska). Z tego punktu widzenia przedsięwzięcia mieszczące się w tej samej rodzajowej grupie (np. instalacje do przetwarzania odpadów), choć realizowane w różnych formach, np. jako budowla czy urządzenie techniczne, które z gruntem nie są trwale związane, albo nawet są posadowione na platformie kołowej - powinny być

traktowane podobnie. Mobilność, stopień związania z gruntem, charakter pracy czy rodzaj materiałów użytych do jego budowy, nie mogą samodzielnie przesądzić o wyłączeniu urządzenia technicznego z danej grupy przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko. Jak wskazał NSA w wyroku z dnia 19.04.2013r. sygn. akt II GSK 379/13, "stacjonarność" urządzenia technicznego, podobnie jak pozostałych rodzajów instalacji, o których mowa w art. 3 ust. 6 ustawy Poś, pozostają w ścisłym związku z możliwością powodowania emisji przy ich eksploatacji. Cecha "instalacji" jaką jest "stacjonarność" nie wyklucza możliwości przemieszczenia urządzenia, jednak jego funkcjonowanie w każdym miejscu jest związane z emisją, czyli konsekwencjami, jakie korzystanie z instalacji może powodować

dla środowiska.

Odnosząc powyższe rozważania do kruszenia gruzu wskazać również należy, że zwykle odpady przewidziane do przetwarzania (rozdrabiania), poddawane są uprzedniemu przesortowaniu (usunięciu drewna, złomu, papy, styropianu), a następnie gruz ładowany jest przy użyciu koparki lub ładowarki

do zasobnika kruszarki. Z tego zasobnika, odpady gruzu zwykle trafiają na dwustopniowy ruszt wibracyjny, gdzie następuje wydzielenie frakcji drobnej, która przenośnikiem taśmowym usuwana jest na zewnątrz. Natomiast pozostałe odpady są kierowane do szczęk kruszarki, gdzie następuje ich skruszenie. Odpady o gabarytach przekraczających możliwość ich bezpośredniego wykorzystania jako wsadu do kruszarki są wstępnie rozkruszone przy pomocy młotów pneumatycznych i tak przygotowane poddawane są kruszeniu. Zwykle kruszarki wyposażone są w system zraszania (zasilany z istniejących przyłączy wodociągowych), który powinien powodować redukcję emisji pyłu z rozdrabniania odpadów.

Bez wątplenia zatem kruszarki stanowią instalacje w rozumieniu w/w art. 3 ust. 6 ustawy Poś, a i ich eksploatacja powoduje emisję.

Uciążliwości – emisje związane z eksploatacją tzw. kruszarek mobilnych (emisja pyłu, ponadnormatywny hałas powodowany przez te instalacje), podnoszone były przez mieszkańców sąsiadujących z działalnością polegającą na prowadzeniu przetwarzania odpadów gruzu w kruszarkach, dla których dany podmiot uzyskał zezwolenie na przetwarzanie odpadów, przy braku ostateczności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W tym miejscu podkreślić należy, że w odniesieniu do „prowadzenia usługi kruszenia odpadów gruzu” w danym miejscu, niemożliwym jest określenie w jakich przypadkach możliwa byłaby rezygnacja z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Kwestia odpowiednich, koniecznych zabezpieczeń środowiska jest każdorazowo oceniana w odniesieniu do danego miejsca prowadzenia danej działalności – przetwarzania odpadów gruzu, i właśnie dlatego wymaga decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Jednocześnie zauważyć należy, że wspomniane przez firmę GRONEKO przetargi na świadczenie usług, zwykle związane są z kompleksowym wykonywaniem usługi rozbiórki,

w ramach której odpady są kruszone. Warto podkreślić, że nie w każdym przypadku kruszenie gruzu w kruszarce stanowi zbieranie lub przetwarzanie odpadów i w związku z tym uzyskanie zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów w przypadku eksploatacji kruszarki nie zawsze będzie wymagane. Zatem w tych przypadkach nie istniałby również obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Należy zaznaczyć, że w każdym przypadku właściwy organ administracji dokonuje rozstrzygnięcia w oparciu o istniejący stan faktyczny oraz prawny, również jeżeli chodzi o możliwość potraktowania takiej działalności jako elementu wytwarzania odpadów, zawierającego w sobie przygotowanie odpadów do dalszego transportu lub odzysku.

Podsumowując powyższe wyjaśnienia należy stwierdzić brak uzasadnionych przesłanek dla wprowadzania nowych uregulowań w odniesieniu do „złagodzenia wymagań w zakresie świadczenia usług polegających na kruszeniu gruzu”.

Z poważaniem

Małgorzata Szymborska
Dyrektor
Departament Gospodarki Odpadami
/ – podpisany cyfrowo/